

LINA BO BARDI / MULTITALENTET I GLASHUSET

Selv flere år efter sin død bliver Lina Bo Bardi (1914-1992) ved med at forundre verden med sin unikke tilgang til arkitektur og design. Den italienskfødte arkitekt tilbragte de fleste af sine meget flittige skaberår i Brasilien, og hun fik bygninger til at leve på en særlig måde. Bl.a. fordi hun insisterede på at nedbryde grænser mellem kunst, liv, kunstner og brugerne. Hun designede kort sagt med mennesker i tankerne.

– Kunstnerens frihed har altid været "individuel", men ægte frihed kan kun være kollektiv. En frihed, som er bevidst om social ansvarlighed, som kan bryde gennem æstetikens fronter, har Lina Bo Bardi sagt.

Både som politisk aktivist og designer var hun drevet af det sociale og kulturelle og gjorde sig gældende på mange områder. Listen tæller bl.a. møbeldesign, smykker og scenografi. Hun var også redaktør, skribent og kurator af udstillinger. Og så er der naturligvis også hendes modernistiske arkitektur.

Hun brugte meget beton og glas, men originalt håndværk og kulturelle traditioner spillede også en stor rolle for hende. Hendes møbler er enkle og stærke i udtrykket og forener det meget moderne med de kulturelle rødder i det særlige miks af krydsfiner og gamle brasilianske træsorter. Hendes mest kendte stol er den polstrede *Bowl Chair* i metalramme (1951), som netop er relanceret af Arper.

Hun designede og indrettede private hjem, og hendes eget *Sao Paulo Glass House* (1951) står stadig som et lysende bevis på hendes evne til at give rene, moderne former ånd. Formet af en kærlighed til mennesker, som hun selv sagde. I dag er huset hjemsted for Instituto Lina Bo and PM Bardi, som varetager den imponerende arv af bl.a. teatre, kirker og kulturelle centre – ikke mindst multicenteret *Pompéia Factory* (1977).

De sidste par år har den store og omfattende udstilling *Lina Bo Bardi: Together* været vist i flere lande. Den giver et indblik i hendes tilgang til design og arkitektur. Se mere på www.linabobardi.together.com

ROSSANA ORLANDI / DESIGN-GUDMODEREN

"Jeg er Rossana Orlandi og du er i mit hus – jeg kalder denne bygning hjem." Sådan bliver man begejstret og lidt bombastisk budt velkommen til en af verdens mest hippe designdestinationer: Butikken Spazio Rossana Orlandi i Magenta-distriktet i Milano.

Egentlig er Rossana Orlandi en anelse old news i en designverden, der hele tiden løber efter nye trends. Men selv om det er 12 år siden, at den tidligere modedesigner forvandlede en gammel fabrik til et galleri, konceptbutik, café og et hjem for modens sværvægtede og nye og etablerede designere som bl.a. Piet Hein Eek, Tom Dixon, Maarten Baas og Nacho Carbonell, har den 68-årige designkurator ikke mistet pusten. Måske fordi hun insisterer på at gøre det så personligt og anderledes. Selv siger hun:

– Det er ikke bare et galleri. Det ligner nok mere et designfællesskab, hvor man kan finde forskellige personligheder og evner. Et sted, hvor det er muligt at blive konfronteret med dig selv og design i en uformel atmosfære, fri af forudindtagede meninger.

Rossana Orlandi følger passioneret sin ene erklærede mission. Nemlig at opdage alt, der er nyt og originalt i designverdenen. Kriteriet for at ramme lige det, som får gudmoderen for designmessen i Milano til at vælge noget frem for noget andet, kan man ikke sådan lige regne ud. Udvælgelsesprocessen foregår pr. instinkt, og hun har nærmest en sjette sans, når det kommer til projekter og designer og nyt cutting edge design.

– Det vigtige er altid at holde øjnene åbne og modtagelige, har hun sagt.

Det har hun så dedikeret det meste af sin tid til i dag.

www.rossanaorlandi.com

NIKA ZUPANC / KVINDEN MED KIRSEBÆRRENE

Produkt- og interiørdesigner Nika Zupanc er kendt for at tage ekstremt kvindelige symboler som hjertes, blonder og sløjfer og gøre dem næsten maskuline. Marcel Wanders fra Moooi faldt for hendes første design i Milano i 2007 – en fjerstøvkost og en *Maid Chair*. Siden har hun slået sit navn fast og har designet møbler for bl.a. Moooi og Moroso og har et tæt samarbejde med Rossana Orlandi. Hendes kuppellamper *The Black Cherry Lamp* formet som kirsebær har allerede fået ikonstatus.

Både produktnavne som *Unfaithful* og *Lolita* og valget af temaer og stil har en snert af noget erotisk, poetisk, råt og old school glamour på en opdateret måde. Det er tydeligt, hvis man besøger restauranten *As Aperitivo* i hjembyen Ljubljana i Slovenien. Restauranten er indrettet i noir-stemning med sorte trænetstole i buttede faconer, bløde former, varme røde og aubergine farver og med menukort på en moderne altertavle og vinflasker bag gitter.

Hendes navn gav for alvor genlyd internationalt med de konceptuelle installationer *'I Will Buy Flowers Myself'* (2009) og *'Gone with the Wind'* (2010), hvor hun viste en masse objekter inde i et stort, oppusteligt dukkehus.

Med Nika Zupanc er Slovenien kommet på designkortet, og hun føler sig også æstetisk inspireret af sit hjemland.

– Min inspiration kommer om noget fra 80'erne, fra den kunstneriske gruppe *Neue Slowenische Kunst*. Det var en fantastisk tid at bo i Ljubljana. Jeg var en lille pige og for ung til at være en del af det, men jeg har taget stemningen med mig.

www.nikazupanc.com

MÉRET OPPENHEIM / SURREALISTEN MED FUGLEBORDET

Klip fra en onlineauktion: vurderet til 3-5.000 dollars, men solgt for 10.000 dollars. Méret Oppenheims originale surrealistiske bord *Traccia* fra Cassina er i høj kurs. Og hvis man ikke har råd til budkrig på de originale borde, så har italienske Cassina relanceret bordet med fuglespor i en forgyldt bordplade og fuglefødder i støbt bronze.

Endnu en gang bliver Méret Oppenheim (1913-1985) feteret af designverdenen, selv om hun faktisk var kunstner med stort K. Bordet blev skabt tielt tilbage i 1939. I slutningen af 60'erne begyndte Cassina at skabe en kollektion med design fra nogle af tidens største kunstnere, og fuglebordet kom med i 1972.

Méret Oppenheim blev født i Berlin, men studerede i Basel på *Kunstgewerbeschule* (1929-1930), inden hun flyttede til Paris, hvor hun havde stor succes og blev en fremtrædende skikkelse i surrealistbevægelsen sammen med André Breton, Luis Buñuel, Marcel Duchamp og Max Ernst i Paris indtil 1960.

En af maleren og skulptørens mest berømte projekter er en kop, underkop og ske dækket med pels inspireret af en samtale med Picasso og Dora Maar. Ligesom koppen var mange af hendes andre værker hverdagsting, som hun arrangerede og lavede om, så de fik en snert af noget erotisk. Personligt fik hun også stor opmærksomhed for at posere nøgen for en af tidens helt store fotografer, Man Ray. Den store succes i de tidligere år gav hende problemer, da hun vendte hjem til Basel i 1937. De kommende år var præget af frustrationer og arbejdskriser, som ofte endte med, at hun ødelagde alt, hvad hun skabte.

Hun fandt arbejdsrytmen igen i 50'erne og fortsatte med at skabe provokerende værker som det kontroversielle *Cannibal Feast* (en nøgen kvinde dækket med mad), som var med til åbningen af den sidste surrealistudstilling i Paris.

Den ukonventionelle kunstner er igen oppe i tiden, og har blandt andet været genstand for den store udstilling *'Meret Oppenheim Retrospective'* i Wien og senest i Berlin i 2013. I New York kan man for tiden på *National Museum of Women in the Arts* se det finurlige bord med fugleben på udstillingen *'Meret Oppenheim: Tender Friendship'*.

FOTO LESLIE WILLIAMSON, SANTIAGO MATIAS DE LA VEGA / WICHMANN + BENDTSEN, MANNION KALTER

